

ผลการสอนอย่างมีแบบแผนและการใช้คู่มือการเรียนรู้
ด้วยตนเองต่ออัตมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับร่างกาย
ความรู้และการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพ
ของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก

นางสาววิชุดา ไผ่หยงงาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-811-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017786 1191061919

EFFECTS OF PLANNED INSTRUCTION AND THE USE OF SELF-LEARNING
HANDBOOK ON BODY IMAGE, KNOWLEDGE, AND REHABILITATIVE
SELF PRACTICE OF ORTHOPEDIC SURGICAL PATIENTS

MISS KWANTA PAIYOK-NGARM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-811-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการสอนอย่างมีแบบแผนและการใช้คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อ
อัตมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับร่างกาย ความรู้และการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพ
ของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก

โดย

นางสาววิชุดา ไผ่หยกงาม

ภาควิชา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล (เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา ปุณณโชติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ขั้วญาติฯ ใฝ่หทัยงาม : ผลการสออย่างมีแบบแผนและการใ้คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ต่ออ้คตมโนทัศน์ที่เกี๋ยวกับร่างกาย ความรู้และการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพของผู้น่วยศัลยกรรม
กระดูก (EFFECTS OF PLANNED INSTRUCTION AND THE USE OF SELF-LEARNING
HANDBOOK ON BODY IMAGE, KNOWLEDGE, AND REHABILITATIVE SELF PRACTICE
OF ORTHOPEDIC SURGICAL PATIENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์,
135 หน้า. ISBN 974-578-811-2

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ ความรู้และ
การปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพของผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกที่ได้รับการสออย่างมีแบบแผน โดยมีญาติใกล้ชิดเข้า
ร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกใ้คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่าง
ประชากร เป็นผู้น่วยที่มีกระดูกขาหักและได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด จัดกระดูกใ้เข้าที่และใส่โลหะยึด
ไว้ภายใน ซึ่งเลือกโดยการจับคู่ตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 19 คู่ เครื่องมือใ้ใช้ในการวิจัยคือ บันทึก
การสอน คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองและแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกภายหลังการใ้ได้รับการสออย่างมีแบบแผน มีการเปลี่ยนแปลงของ
ภาพลักษณ์เป็นไปในทางบวกมากขึ้น และมีความรู้เกี๋ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01,
2. ผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกภายหลังการ เรียนรู้ด้วยตนเองใ้คู่มือมีการเปลี่ยนแปลงของ
ภาพลักษณ์เป็นไปในทางบวกมากขึ้น และมีความรู้เกี๋ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพเพิ่มขึ้น อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกใ้ได้รับการสออย่างมีแบบแผนมีการเปลี่ยนแปลงของภาพลักษณ์
เป็นไปในทางบวกมากกว่า และมีความรู้และการปฏิบัติตน เพื่อฟื้นฟูสภาพดีกว่าผู้น่วยศัลยกรรมกระดูกใ้
เรียนรู้ด้วยตนเองใ้คู่มือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *อนันต์ วัฒนกุล*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *จินตนา ยูนิพันธุ์*

พิมพ์ด้วยระบบกลัดข้อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

KWANTA PAIYOK-NGARM : EFFECTS OF PLANNED INSTRUCTION AND THE USE OF SELF-LEARNING HANDBOOK ON BODY IMAGE, KNOWLEDGE, AND REHABILITATIVE SELF PRACTICE OF ORTHOPEDIC SURGICAL PATIENTS : THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D., 135 pp. ISBN 974-578-811-2

The purposes of this quasi-experimental research were to compare body image, knowledge, and rehabilitative self practice of orthopedic surgical patients between two experimental groups after receiving planned instruction together with relatives and using self-learning handbook. The research samples consisted of 19 pairs of orthopedic patients having the lower extremity bone fracture and receiving treatment by ORIF. Research instruments developed by the researcher, were the lesson plan, self-learning handbook and the interviewing questionnaire.

Major findings were as followed :

1. Body image and knowledge of orthopedic surgical patients after receiving planned instruction were significantly higher than before the experiment, at the .01 level.

2. Body image and knowledge of orthopedic surgical patients after using self-learning handbook were significantly higher than before the experiment, at the .01 level.

3. Body image, knowledge and rehabilitative self practice of the patients after receiving planned instruction were significantly higher than the patients using self-learning handbook, at the .01 level.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)
สาขาวิชา ...ภาควิชาพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *Towon Tawonon*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Dr. Jintana Yunibhand*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา
ยูนิพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
และที่สำคัญคือกำลังใจที่อบอุ่น ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณา จึงขอกราบขอบ
พระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่เสร็จสมบูรณ์หากปราศจาก รองศาสตราจารย์
ดร.วรรณมา บุรณเขตต์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้
กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลิศสิน และ
โรงพยาบาลราชวิถี ที่ได้อนุญาตให้ทำการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนหัวหน้าหอผู้ป่วย เจ้าหน้าที่พยาบาล
และผู้ป่วยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และพี่ทุกคนที่ได้ให้ความรัก กำลัง
ใจและความเป็นห่วงผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งขอระลึกถึงและขอบพระคุณเป็นพิเศษแด่คุณรัตนา
เกาะกายสิทธิ์ ที่ได้เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขวัญตา ไผ่หยกงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การดำเนินการทดลอง	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	104
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	127
ภาคผนวก ง. ตารางแสดงสถานภาพเพิ่มเติม	134
ประวัติผู้เขียน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ	70
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาและอาชีพ	71
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชนิดของโลหะที่ใช้ ยึดกระดูก.....	72
4 ผลความแตกต่างของคะแนนภาพลักษณ์ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการ เรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม	73
5 ผลความแตกต่างของคะแนนความรู้ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการ เรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม	75
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำแนกตามระดับความรู้ หลังการเรียนรู้และระดับการปฏิบัติตนเพื่อฟื้นฟูสภาพ	77
7 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนภาพลักษณ์และความรู้ของผู้ป่วย ก่อนและหลังการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่ 1	78
8 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนภาพลักษณ์และความรู้ของผู้ป่วย ก่อนและหลังการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่ 2	79
9 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนภาพลักษณ์ ความรู้และการปฏิบัติ ตนเพื่อฟื้นฟูสภาพหลังการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่ม ทดลองที่ 2	80
10 ค่าอำนาจจำแนก (V_i) และค่าระดับความยากง่าย (D_i) สัดส่วน ของคนที่ตอบถูก (p) และสัดส่วนของคนที่ไม่ตอบผิด (q) ของแบบ วัดความรู้เป็นรายข้อ	131
11 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นรายคู่	134